

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพเก่าแก่อยู่คู่กับการเกษตรของไทยมาตั้งแต่โบราณกาล โดยเริ่มจากการเลี้ยงแบบหลังบ้านของชาวชนบท ชาวชนบทเกือบทุกหลังคาเรือนจะเลี้ยงสุกรและไก่พื้นเมืองเพื่อไว้กินเศษอาหารที่เหลือจากครัวเรือน นับว่าเป็นหลักเศรษฐกิจระดับครัวเรือนของชาวชนบทหรือเกษตรกรไทย ที่จะแปรสภาพจากของที่เหลือใช้ที่ไม่มีประโยชน์ให้กลับมาเกิดประโยชน์ การเลี้ยงสุกรสมัยนั้นจะเป็นอาชีพเสริมจากการทำนา ทำสวน เพียบสุกรเหมือนกับ การออมทรัพย์ที่เจ้าของหยอดเศษเงินลงไปทุกวันพร้อมที่จะขายหรือทูลกระปองออมสิน เมื่อมีความจำเป็น การพัฒนาการเลี้ยงสุกรเปลี่ยนสภาพการเลี้ยงจากแบบพื้นบ้านหรือการเลี้ยงรายย่อย มาเป็นการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรมหรือแบบการค้าได้เริ่มขึ้น เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2500 เริ่มแรก การพัฒนาเป็นไปในลักษณะค่อนข้างช้า ต่อมาในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมามีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนาพันธุ์สุกร สุตรอาหารที่ใช้เลี้ยง ระบบการให้อาหาร โรงเรือนเลี้ยงสุกร และการพัฒนาด้านการจัดการฟาร์ม (กรมควบคุมมลพิษ, 2542 : 1)

สำหรับการพัฒนาด้านสายพันธุ์ ด้านอาหาร ด้านโรงเรือนอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ และระบบการจัดการฟาร์ม ประเทศไทยสามารถพัฒนาก้าวทันเทคโนโลยีของประเทศที่เจริญแล้ว (วิวัฒน์ ชวนะนิกุล, 2543) ทำให้สามารถส่งผลิตภัณฑ์สุกรเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยสามารถเพิ่มจำนวนสุกรที่เลี้ยงจาก 5,740,399 ตัว ใน พ.ศ. 2531 เป็นจำนวน 10,139,040 ตัว ใน พ.ศ. 2540 สำหรับ 10 จังหวัดแรกที่เลี้ยงสุกรเป็นจำนวนมากเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ราชบุรี นครปฐม ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา สุพรรณบุรี เชียงใหม่ สงขลา สระบุรี และนครศรีธรรมราช อนึ่งการเลี้ยงสุกรในประเทศไทยเป็นระบบการผลิตแบบเสรี ผู้ผลิตหรือผู้เลี้ยงสุกรมีอิสระสามารถเข้ามาทำการผลิตหรือเลิกการผลิตได้ง่าย โดยเฉพาะผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย จำนวนผู้เลี้ยงสุกรและจำนวนสุกรมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามภาวะการเปลี่ยนแปลงของตลาดและราคาสุกร อย่างไรก็ตามปริมาณการเลี้ยงสุกรของไทยได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาตลอด ตามความต้องการบริโภคเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เพิ่มขึ้นทุกปี จากสถิติจำนวนสุกร

ทั้งประเทศของกรมปศุสัตว์ในระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2541 จำนวนสุกรเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.9 ต่อปี (วิวัฒน์ ชวนะนิกุล, 2543 : 6)

ระบบการผลิตสุกรของไทยในปัจจุบันแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ตามปริมาณสุกรที่เลี้ยงคือ ระบบการผลิตแบบรายย่อย และระบบการผลิตแบบการค้า (กรมควบคุมมลพิษ, 2542) ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ก. ระบบการเลี้ยงสุกรแบบรายย่อย หมายถึง ผู้เลี้ยงสุกรที่มีจำนวนสุกรไม่เกินรายละ 50 ตัว รวมถึงผู้เลี้ยงสุกรแบบพื้นบ้าน ซึ่งนิยมเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพเสริม ผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยยังไม่ค่อยมีการพัฒนาหรือปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้เป็นการค้าอย่างแท้จริง มักขาดการควบคุมและป้องกันโรคสุกรที่ดี

ข. ระบบการเลี้ยงสุกรแบบการค้า หมายถึง ฟาร์มเลี้ยงสุกรจะมีสุกรตั้งแต่ 50 ตัวขึ้นไป มีการลงทุนค่อนข้างสูง มีการพัฒนาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ เมื่อแบ่งขนาดของฟาร์มสุกร โดยใช้น้ำหนักสุกรทั้งหมดภายในฟาร์มเป็นเกณฑ์แบ่งได้ 3 ขนาด คือ

1. ฟาร์มขนาดใหญ่ (ประเภท ก) หมายถึง ฟาร์มที่เลี้ยงพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุนหรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ที่มีน้ำหนักปศุสัตว์เกินกว่า 600 หน่วย หรือเลี้ยงสุกรขุนมากกว่า 5,000 ตัว ขึ้นไป
2. ฟาร์มขนาดกลาง (ประเภท ข) หมายถึง ฟาร์มที่เลี้ยงพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุนหรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ที่มีน้ำหนักปศุสัตว์เกินกว่า 60 หน่วย แต่ไม่เกิน 600 หน่วย หรือเลี้ยงสุกรขุนจำนวน 500 - 5,000 ตัว
3. ฟาร์มขนาดเล็ก (ประเภท ค) หมายถึง ฟาร์มที่เลี้ยงพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุนหรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ที่มีน้ำหนักปศุสัตว์เกินกว่า 6 หน่วย แต่ไม่ถึง 60 หน่วย หรือเลี้ยงสุกรขุนจำนวน 51 - 499 ตัว

ฟาร์มสุกรในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็ก ร้อยละ 86 รองลงมาคือ ฟาร์มขนาดกลาง ร้อยละ 12 และฟาร์มขนาดใหญ่ ร้อยละ 2 ตามลำดับ แม้ว่าฟาร์มสุกรส่วนใหญ่ในประเทศจะเป็นฟาร์มขนาดเล็ก แต่ปริมาณสุกรที่ผลิตได้จากฟาร์มขนาดใหญ่จะมีมากที่สุด ร้อยละ 41 รองลงมาคือ ฟาร์มขนาดกลาง ร้อยละ 39 และฟาร์มขนาดเล็ก ร้อยละ 20 ตามลำดับ (กรมควบคุมมลพิษ, 2542 : 3)

1.1.1 การเลี้ยงสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบรายย่อย ซึ่งมีปริมาณการเลี้ยงที่ค่อนข้างเปลี่ยนแปลงเร็ว ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับภาวะราคาสุกรมีชีวิตและราคาอาหารสุกร การเลี้ยงสุกรในอำเภอเมืองจังหวัด

พะเยาส่วนใหญ่เลี้ยงสุกรลูกผสม 2 - 3 สายเลือดของสุกร 3 พันธุ์ คือ พันธุ์แลนเรช ลาร์จไวท์ และคูรีค มีเพียงเล็กน้อยที่เลี้ยงสุกรพันธุ์พื้นเมือง อาหารสุกรเกือบทั้งหมดใช้อาหารสำเร็จรูป มีเพียงฟาร์มขนาดใหญ่ที่ผสมอาหารขึ้นใช้เอง และมีเพียงเล็กน้อยที่ใช้เศษอาหารและผักต้มเลี้ยงสุกรซึ่งมักจะเป็นพันธุ์พื้นเมือง

การเลี้ยงสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) การเลี้ยงสุกรแบบรายย่อย หรือการเลี้ยงสุกรแบบพื้นบ้าน เป็นการเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพเสริม เลี้ยงสุกรจำนวนน้อย จากการสำรวจของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองพะเยา ปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 201 ราย เนื่องจากจำนวนผู้เลี้ยงจะผันแปรขึ้นลงตามราคาสุกร ซึ่งขณะนี้บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ได้เข้ามาส่งเสริมให้เกษตรกรรายใหญ่เลี้ยงสุกรแบบคอกอูโมงค์ลม ซึ่งเลี้ยงได้รุ่นละ 550 ตัว ทำให้เกษตรกรรายย่อยเลิกเลี้ยงสุกรหันไปเลี้ยงวัวพันธุ์พื้นเมืองแทน

2) การเลี้ยงสุกรแบบการค้าเป็นการประกอบเป็นอาชีพหลักมีทั้งประเภท ข และประเภท ค จำนวน 8 ราย จำแนกตามลักษณะของโรงเรือนได้ 2 ชนิด คือ

2.1) โรงเรือนแบบเปิด (Open building) เป็นโรงเรือนแบบฟาร์มสุกรทั่วไปบางแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับชุมชน เช่น ปล่องน้ำเสียลงในแหล่งน้ำสาธารณะและแปลงนาของชาวบ้าน และมีปัญหากลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียง

2.2) โรงเรือนแบบปิด (Evaporative Cooling System) หรือ แบบอูโมงค์ลม เป็นโรงเรือนที่สามารถควบคุมน้ำเสีย และกลิ่นเหม็นได้ระดับหนึ่ง เนื่องจากโรงเรือนปิดมิดชิด แต่หากต้องการควบคุมมลพิษได้มากยิ่งขึ้น ต้องทำบ่อก๊าซชีวภาพเพื่อรองรับของเสียจากฟาร์มทั้งหมดโดยนำไปผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทดแทนพลังงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ขณะนี้ฟาร์มสุกรที่มีการก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ ขนาด 100 ลูกบาศก์เมตร มีจำนวน 2 แห่ง อยู่ที่ตำบลบ้านด้อมและตำบลบ้านดู่

1.1.2 ปัญหาที่เกิดจากการเลี้ยงสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ปัญหาที่เกิดขึ้นมีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ได้แก่

1) ระดับไม่รุนแรง เป็นปัญหาทั่วไปที่เกิดจากฟาร์มสุกร เช่น ปัญหากลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน เกิดจากการเลี้ยงสุกรแบบพื้นบ้าน

2) ระดับรุนแรง เกิดจากการเลี้ยงสุกรแบบการค้าทั้งแบบคอกเปิดและแบบคอกปิด ปัญหาเหล่านี้ได้แก่ ปัญหากลิ่นเหม็นรุนแรง ปัญหาน้ำเสีย พื้นที่ที่จัดว่าฟาร์มสุกรสร้างปัญหาอย่างรุนแรงที่สุด เกิดขึ้นที่ตำบลบ้านด้า จนถึงขั้นเป็นข่าวลงในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2544 โดยหนังสือพิมพ์รายงานว่าฟาร์มปศุสัตว์บางรายได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่

ลำน้ำดำ ทำให้ลำน้ำดำเน่าเสีย นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ที่ตำบลบ้านคุ่น บ้านค่อม และบ้านจำปาหวายอีกด้วย หากไม่มีการจัดการของเสียอย่างถูกต้องจากสถานการณดังกล่าวนำไปสู่ปัญหาการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ในประเด็น ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าของฟาร์ม ขนาดของคอกสุกร และปัจจัยอื่น ๆ เช่นการบังคับใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ความเข้มงวดใส่ใจของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) และรูปแบบการนำของเสียไปใช้ประโยชน์ของฟาร์มสุกร เมื่อทราบถึงแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา และการฝึกอบรมเกษตรกรในโอกาสต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร ความตระหนักถึงผลเสียของมลภาวะจากฟาร์มสุกร ทักษะคิดในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชนและการใช้ประโยชน์จากมูลสุกร และพฤติกรรมในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกรของเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นอย่างไร

1.3 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความตระหนักของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรกับการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 138 ราย และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ราย รวม 143 ราย

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

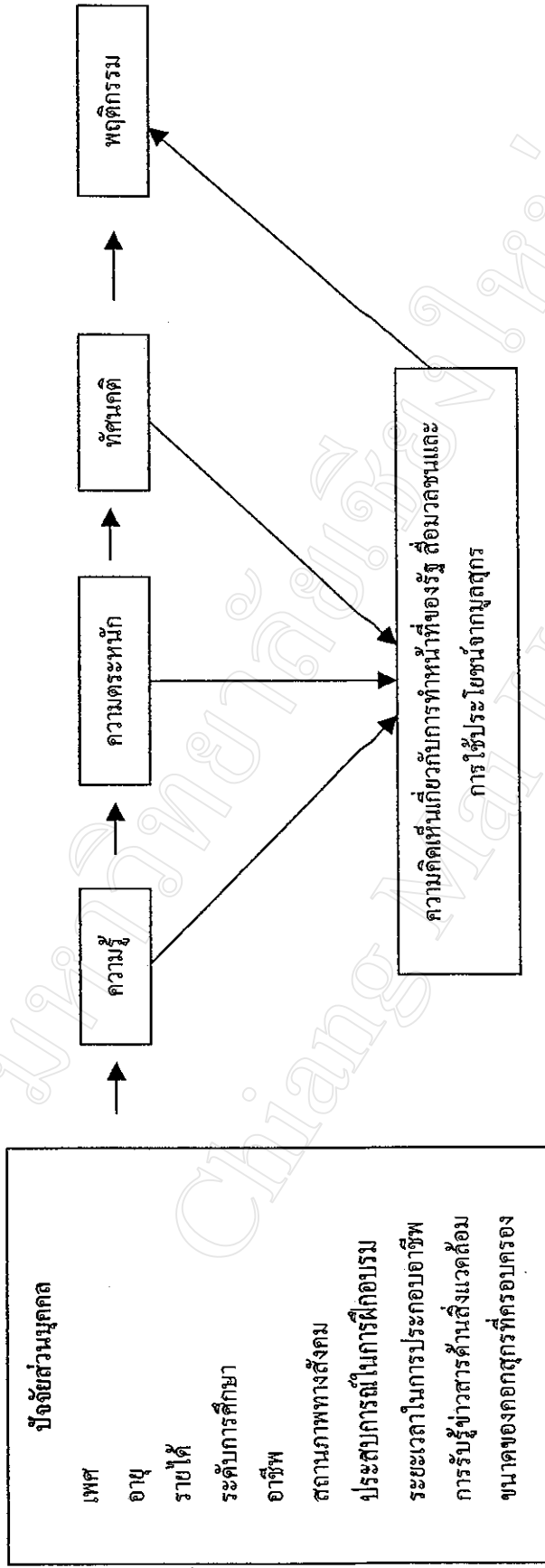
ศึกษาความรู้ในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร ความตระหนักถึงผลเสียของมลภาวะจากฟาร์มสุกร ทักษะคิดในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชนและการใช้ประโยชน์จากมูลสุกร และพฤติกรรมในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกรเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกำจัดของเสียจากฟาร์ม

1.3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความรู้ในการจัดการของเสียจากฟาร์ม ความตระหนักถึงผลเสียของมลภาวะจากฟาร์มสุกร ทักษะในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และการใช้ประโยชน์จากมูลสุกร และพฤติกรรมในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร

1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษานี้ สามารถนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.5 สมมติฐานของการศึกษา

1. มีความสัมพันธ์กันระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ในการจัดการของเสียจากฟาร์ม ความตระหนักถึงผลเสียของมลภาวะจากฟาร์มสุกร ทักษะคิดในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และการใช้ประโยชน์จากมูลสุกร และ พฤติกรรมในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร

2. มีความสัมพันธ์กันระหว่างความตระหนักถึงผลเสียของมลภาวะจากฟาร์มสุกร ทักษะคิดในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกรกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และการใช้ประโยชน์จากมูลสุกร

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางสังคม ประสบการณ์ในการฝึกอบรม ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และขนาดของคอกสุกรที่ครอบครอง

ความรู้ หมายถึง ความรู้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรเกี่ยวกับการจัดการฟาร์ม และการจัดการของเสียที่เกิดจากการเลี้ยงสุกร

ความตระหนัก หมายถึง ความรู้ที่ประจักษ์ชัด หรือความรู้ชัดเจนในการจัดการของเสียที่เกิดจากการเลี้ยงสุกร มี 4 ประการคือ

1. รู้จริง/ซาบซึ้ง (Appreciation) เน้นเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการจัดการของเสียที่เกิดจากการเลี้ยงสุกร
2. มีความรัก ห่วงแค้น เน้นในสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
3. มีความวิตกกังวลว่าจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น
4. ทำจริงปฏิบัติจริงในการจัดการของเสียที่เกิดจากการเลี้ยงสุกร

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด แนวความคิดหรือความพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่มีต่อสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงสุกร

พฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติต่อของเสียจากการเลี้ยงสุกร โดยเป็นการปฏิบัติเป็นประจำ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พุทธិกรรมการจัดการของแข็งและของเหลวจากฟาร์มสุกร ได้แก่

1.1 พุทธิกรรมการจัดการของแข็งจากสุกร ได้แก่ มูลสุกร อุจจาระอาหาร เข็มฉีดยา ขวดยา และซากสุกรที่ตายแล้ว เป็นต้น

1.2 พุทธิกรรมการใช้ประโยชน์จากมูลสุกร เช่น ใช้บำรุงดิน ใช้ผลิตก๊าซชีวภาพ และจำหน่าย เป็นต้น

1.3 พุทธิกรรมการกักเก็บน้ำเสีย หมายถึง รูปแบบการกักเก็บน้ำเสีย เช่น การปล่อยลงบ่อเก็บน้ำเสียการปล่อยลงพื้นดิน และการปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ

1.4 พุทธิกรรมการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกักเก็บน้ำเสีย หมายถึง การนำน้ำเสียไปใช้ประโยชน์ เช่น น้ำไปรดต้นไม้ ทิ้งหญ้า หรือผลิตก๊าซชีวภาพ

2. พุทธิกรรมในการกำจัดกลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร หมายถึง รูปแบบการป้องกันกำจัดกลิ่นเหม็นจากฟาร์มสุกร ได้แก่

2.1 การล้างคอกด้วยกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ (EM)

2.2 การล้างคอกด้วยน้ำยาเคมีต่างๆ

2.3 รูปแบบอื่นๆ

การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การได้รับรู้ รับทราบและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากสิ่งต่างๆ เช่น บุคคล หนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสาร วิทยุ โทรทัศน์ และ วิดีทัศน์ เป็นต้น

น้ำหนักปศุสัตว์ 1 หน่วย หมายถึง น้ำหนักสุทธิของสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกร ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักรวมเท่ากับ 500 กิโลกรัม โดยให้คิดคำนวณน้ำหนักเฉลี่ยพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ตัวละ 170 กิโลกรัม สุกรขุนตัวละ 60 กิโลกรัม และลูกสุกรตัวละ 12 กิโลกรัม

ประเภทของฟาร์ม หมายถึง รูปแบบการเลี้ยงสุกรและจำนวนสุกรที่เลี้ยง แบ่งเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบการเลี้ยงสุกรแบบรายย่อย หมายถึง ฟาร์มสุกรที่มีจำนวนสุกรไม่เกินรายละเอียด 50 ตัว หรือน้ำหนักปศุสัตว์ไม่เกิน 6 หน่วยปศุสัตว์ รวมถึงการเลี้ยงแบบพื้นบ้าน

2. ระบบการเลี้ยงสุกรแบบการค้า หมายถึง ฟาร์มสุกรที่มีจำนวนสุกรตั้งแต่ 50 ตัว ขึ้นไป แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.1 ประเภท ก หมายถึง การเลี้ยงสุกรตั้งแต่หน่วยน้ำหนักปศุสัตว์เกินกว่า 600 หน่วย หรือเลี้ยงสุกรขุนมากกว่า 5,000 ตัว ขึ้นไป

2.2 ประเภท ข หมายถึง การเลี้ยงสุกรตั้งแต่หน่วยน้ำหนักปศุสัตว์ระหว่าง 60 – 600 หน่วย หรือเลี้ยงสุกรขุนจำนวน 500 – 5,000 ตัว

2.3 ประเภท ค หมายถึง การเลี้ยงสุกรตั้งแต่หน่วยน้ำหนักปศุสัตว์ระหว่าง 6 – 59 หน่วย หรือเลี้ยงสุกรขุน จำนวน 51 – 499 ตัว

ขนาดของคอกสุกร หมายถึง ลักษณะคอกและจำนวนสุกรที่เลี้ยง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. คอกขนาดเล็ก หมายถึง คอกที่ใช้เลี้ยงสุกรตั้งแต่ 1- 50 ตัว หรือแบบเกษตรกรรายย่อย หรือคอกหลังบ้าน
2. คอกแบบเปิด หมายถึง คอกสุกรแบบทั่วไปที่ใช้เลี้ยงสุกรตั้งแต่ 51 ตัวขึ้นไป
3. คอกแบบปิด หมายถึง คอกสุกรแบบปิดมิดชิด ทุกด้านมีระบบระบายความร้อนด้วยไอน้ำ (Evaporative Cooling System) หรือแบบอุโมงค์ลม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกรอย่างถูกวิธี ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการจัดการของเสียจากฟาร์มสุกร
3. สามารถนำผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางในการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการเลี้ยงสุกรทราบถึงวิธีการจัดการของเสียอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ